

Beleidsplan Protestantse Gemeente Akkrum

2022-2027

Inhoud

Inleiding	4
1. Een schets van onze gemeente	4
1.1 Opbouw	4
1.2 Betrokkenheid	4
1.3 Omgeving (plaats, kenmerken, ontwikkelingen).....	4
1.4 Sterke en zwakke kanten.....	5
1.5 Kansen en bedreigingen	5
2. Visie en missie	6
3. Prioriteiten voor de komende jaren (doelstellingen, prioriteiten).....	6
4. De colleges.....	10
5. Evaluatie, bijstellen van het beleidsplan (wanneer, hoe?).....	10

Bijlagen:

1. Ledenverloop
2. Financiële situatie

Voorwoord

“Wat duurt het lang voordat we ergens zijn”, is een opmerking die ik vaak hoor. Mijn kinderen hebben deze opmerking vaak geroepen wanneer we onderweg waren in de auto. Op de politieke tribune hoor je dit regelmatig en ook binnen onze kerkgemeenschap gebruiken we deze opmerking. Het komt meestal voort uit een verlangen of een verwachting die we hebben, en als dat verlangen of die verwachting langzamer wordt gerealiseerd dan we graag zouden willen, dan wordt ons geduld op de proef gesteld.

Dat is ook zo met dit beleidsplan, in ons verlangen en de verwachtingen die we hebben zou het beleidsplan er allang moeten liggen. Gelukkig is het nu klaar.

We beschrijven wie we zijn als Protestantse Gemeente Akkrum en waar we graag naar toe willen. We hebben een toekomstplaatje getekend. We merken dat we als gemeente onze deuren kunnen openen voor iedereen, en dat is wat we geruime tijd ook al doen. Er worden in het beleidsplan drie sporen beschreven, drie gebieden waar we als Protestantse Gemeente Akkrum mee bezig zijn en wat we in de toekomst graag willen uitbreiden. Nu we het beschreven hebben kunnen we het ook aandacht geven, en als we het aandacht geven zal het gaan groeien en bloeien.

Dit beleidsplan is de basis waarmee wij als Protestantse Gemeente Akkrum naar de toekomst kijken, het is het fundament waarop we bouwen. De opmerking “wat duurt het lang”, zullen we nog vaak horen, als we achteromkijken zullen we elke keer weer verrast zijn op de progressie die we gemaakt hebben.

Gosse Wielinga
Akkrum, maart 2022

Inleiding

De Protestantse Gemeente te Akkrum (Protestantse Gemeente Akkrum) heeft haar beleidsplan opgesteld voor de periode 2022-2027. In dit beleidsplan wordt onze gemeente beschreven op het gebied van onze visie, doelen en activiteiten.

Dit beleidsplan geeft richting aan het werk van de kerkenraad en de commissies. Het geeft antwoord op de vragen waarom we kerk zijn, wat we belangrijk vinden en hoe we dat gaan doen.

‘De kerk’ staat onder druk. De veranderende samenleving, die met name tot uitdrukking komt in individualisering, consumentisme, digitalisering/social media, veranderende behoeften van vrijwilligers en leden, veroorzaakt een krimp in omvang van de kerkelijke gemeenschap. De behoefte aan gemeenschap is aan verandering onderhevig. De ‘mienskip’ krijgt andere vormen. Vluchtigere en kortere verbanden. Het lijkt erop dat de kerk de aansluiting met de samenleving langzaam aan het kwijtraken is. Deze ontwikkeling geeft een toenemende druk op vrijwilligers/menskracht/financiën en bestuurskracht.

1. Een schets van onze gemeente

1.1 Opbouw

De Protestantse Gemeente in Akkrum valt onder Protestantse Kerk Nederland en is ontstaan op 1 mei 2004 door het samengaan van de Nederlands Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk. Vanaf 1991 werd er door de plaatselijke Nederlands Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk van Akkrum al veel samen gedaan en vanaf 1992 was er 1 gezamenlijke predikant. De Protestantse Gemeente Akkrum heeft op dit moment 606 leden; dit zijn 279 belijdende leden en 327 doopleden. Het ledenaantal neemt de afgelopen 10 jaar met ongeveer 20 leden per jaar af.

De inkomsten zijn tot nu toe redelijk stabiel, maar de kosten nemen elk jaar toe.

Het verloop van het ledental en de financiële situatie van de Protestantse Gemeente Akkrum zijn als bijlage opgenomen in dit beleidsplan (bijlage 1 & 2).

Vanaf 2020 is Mark Schippers als kerkelijk werker verbonden aan de Protestantse Gemeente Akkrum.

1.2 Betrokkenheid

De betrokkenheid van de leden van de Protestantse Gemeente Akkrum verschilt per leeftijdscategorie. Er zijn veel vrijwilligers actief in verschillende commissies en werkgroepen. De dienst op zondag wordt vooral bijgewoond door de oudere leden. Er zijn bijna geen kinderen tijdens de zondagdienst meer aanwezig.

Eens per twee weken wanneer er op zondagochtend JKC (Jeugd Kerk Café) is zijn er gemiddeld 10 jongeren aanwezig. Zij verlaten aan het begin van de dienst de kerk en hebben in de Lantearne hun eigen bijeenkomst.

Ook wordt er regelmatig een kindernevendienst XL georganiseerd. Hier doen gemiddeld ook 10 kinderen aan mee.

Verder vinden er door de week activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen plaats en zijn er veel leden actief betrokken bij verschillende organisatorische zaken.

1.3 Omgeving (plaats, kenmerken, ontwikkelingen)

De Protestantse Gemeente Akkrum is een gemeente die haar plaats in het dorp duidelijker wil innemen. Zij wil betrokkenheid tonen bij de inwoners van de dorpen Akkrum en Nes.

1.4 Sterke en zwakke kanten

Er is van de Protestantse Gemeente Akkrum een SWOT-analyse gemaakt: een inventarisatie van sterkte en zwakke punten en de kansen en bedreigingen. Dit geeft nog specifiekere inzicht in de aandachtspunten voor de toekomst.

Sterke punten van Protestantse Gemeente Akkrum zijn:

- Gods woord als leidraad in het leven;
- De zondagsdienst;
- Predikant/kerkelijk werker die zingevingsgesprek kan aangaan;
- Veel vrijwilligers (200);
- Jonge kerkenraad;
- Ondernemend, nu blik naar de toekomst;
- Betrokken leden die zich graag willen inzetten;
- Samenkomsten (koffiedrinken na de dienst, ...);
- Bezit (gebouwen en redelijke liquiditeit).

Zwakke punten van Protestantse Gemeente Akkrum:

- Zoeken naar vrijwilligers/ het vinden van ambtsdragers;
- PR van de Protestantse Gemeente Akkrum/communicatie naar de buitenwereld;
- Te veel intern gericht;
- Instituut (Protestantse Gemeente Akkrum) niet 'modern' genoeg/Imago;
- Groot deel van de leden is niet actief betrokken;
- Financieel tekort;
- PKN kent een vrijwillige bijdrage (er zijn onvoldoende giften vanuit de leden);
- Veel activiteiten gericht op 50+;
- Bij gemeente als geheel ontbreekt het gemeenschapsgevoel;
- Te weinig verbinding tussen de bijbel en de wereld van nu.

1.5 Kansen en bedreigingen

Kansen *Welke kansen zien we?*

- Groot aanbod zalen/ruimten/tuinen;
- Actief dorp, dus potentieel;
- Samenwerkingen zoeken;
- Mensen persoonlijk benaderen;
- Ontplooien van activiteiten (kerk/Lantearne/tuin);
- Andere vormen van geloofsbeleving (behoefte bij deel van de gemeente);
- Benutten van potentieel van de niet-actieve leden.

Bedreigingen *Welke bedreigingen zien we*

- Vergrijzing
- Weinig nieuwe aanwas/ teruglopend aantal leerlingen DS. Hasperschool
- Individualisering
- Ontkerkelijking
- Aanbod/concurrentie van 'sociale activiteiten' om ons heen
- Digitalisering/Digitale diensten van andere gemeenten
- Financiën: mensen kunnen overal hun geld aan uitgeven

2. Visie en missie

De kerkelijke gemeenschap biedt een plek voor bezinning, ontmoeting, troost, bemoediging gemeenschap, verbinding en geborgenheid.

De Protestantse Gemeente Akkrum behoort tot de Protestantse Kerk in Nederland.

De basis van de gemeente is het geloof in God, onze Schepper, die zich laat kennen in zijn Woord, de Bijbel, die voor ons een leidraad voor het leven mag zijn. Jezus Christus, zijn zoon, die ons een leven naar Gods beeld voorleefde en ieder verlossing en bevrijding aanbiedt en de Heilige Geest, die ons leidt en draagt in het leven van alledag.

Dat wij ons met elkaar gedragen voelen door Gods woord, naar het voorbeeld wat Jezus ons heeft voorgedaan en geleid door de heilige geest in ons dagelijkse leven.

De Protestantse Gemeente van Akkrum is een open, veelkleurige, zoekende gemeenschap met volop ruimte voor dialoog en communicatie.

Onze missie:

Een gemeente met aandacht voor elkaar, binnen en buiten de kerk.

3. Prioriteiten voor de komende jaren (doelstellingen, prioriteiten)

De Protestantse Gemeente Akkrum bestaat uit leden van alle leeftijden, verkerend in alle levensfasen. Afhankelijk van onze levensfase, onze leeftijd, ons karakter en alles wat we hebben meegemaakt, hebben we uiteenlopende interesses en behoeftes op het terrein van ons geloof.

Hoe kunnen we hier met elkaar in voorzien?

Een deel van de leden komt graag samen in onze “Terptsjerke” om zijn of haar geloof daar te voeden en te vieren. Een deel van de leden heeft geen of weinig behoefte aan een viering in de Terptsjerke. Zij zien wellicht meer in andersoortige bijeenkomsten of willen deelnemen aan andere activiteiten. Ook zijn er leden die niet kunnen en of willen samenkomen. Zij kunnen de dienst volgen via een digitaal kanaal en of andere diensten en uitzendingen volgen, wel of niet verzorgt door de Protestantse Gemeente Akkrum.

Over ‘gemeente-zijn’ is veel geschreven, onder andere door Robert Warren in: Handboek gezonde gemeente (2018). Naar aanleiding van onderzoek dat hij gedaan heeft beschrijft hij 7 ijkpunten van een gezonde gemeente. Aan de hand van deze ijkpunten, die door de kerkenraad tijdens twee bezinningsochtenden besproken zijn, zijn we gekomen tot een gewenste situatie voor de Protestantse Gemeente Akkrum.

De gewenste situatie voor de Protestantse Gemeente Akkrum is:

- We willen een open gemeente zijn, waar iedereen welkom is.
- We willen een gemeente zijn die betrokken is bij het dorp Akkrum en omstreken.
- Dat de leden zich met elkaar verbonden voelen binnen de Protestantse Gemeente Akkrum.
- Dat de leden zich graag inzetten binnen en buiten de Protestantse Gemeente Akkrum.
- Dat er nu en in de toekomst voldoende financiële middelen beschikbaar zijn om ook de financiële continuïteit van de Protestantse Gemeente Akkrum te waarborgen.

Dit willen we behalen door in te zetten op een drie sporen beleid.

Spoor 1 (Traditioneel)

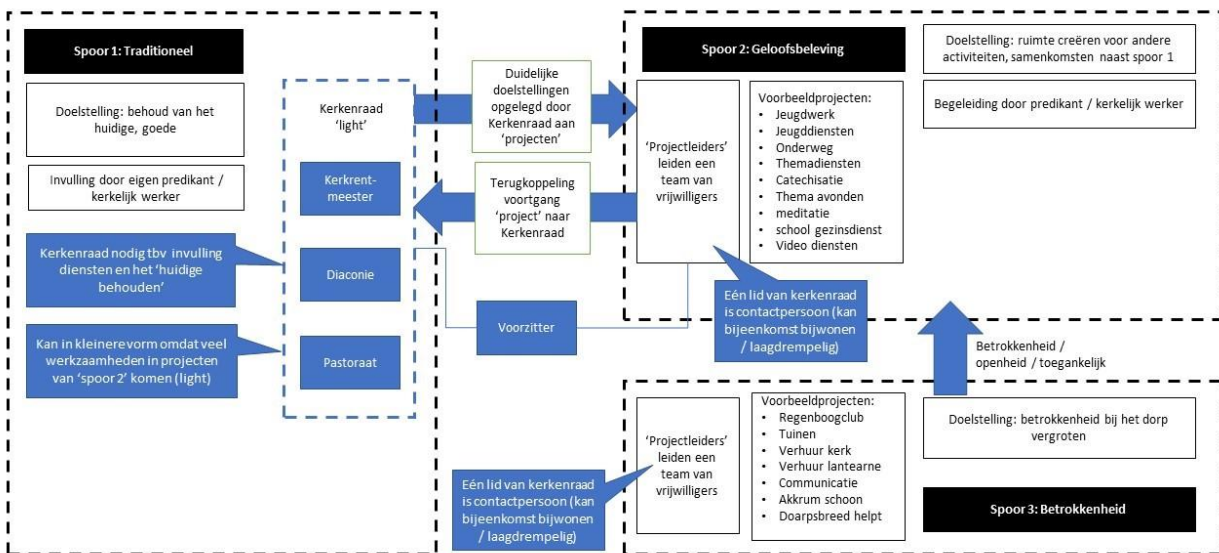
Behoud het goede van wat we nu hebben.
Geloof op traditionele wijze beleven

Spoor 2 (Geloofsbeleving)

Andere vormen van gemeente zijn.
Geloof op een nieuwe/andere wijze beleven

Spoor 3 (Betrokkenheid)

De kerk naar buiten gericht.
Door/ vanuit ons geloof betrokkenheid tonen bij het dorp.

Schematische weergave van het drie sporen beleid.

Het doel van dit driesporenbeleid is om beter aan te sluiten bij de verschillende wensen van de leden en daarbij duidelijkheid van doelen, taken, verantwoordelijkheden en invulling van de kerkdiensten te verkrijgen. Het is niet om drie groepen te creëren. Sterker nog, het zou fantastisch zijn als alle leden bij alle sporen betrokken zijn.

Spoor 1. Traditioneel

- **Doel:**
Het doel is om het huidige, goede te behouden. D.w.z. ruimte behouden voor de leden die waarde hechten aan de huidige traditionele zondagdienst en de huidige activiteiten van het pastoraat en de diaconie.
- **Samenkomst:**
Op zondagmorgen de traditionele kerkdienst. De kerkdiensten op zondag zullen geleid worden voor een predikant of kerkelijk werker met preeklicentie.
- **Pastoraat/geestelijke zorg:**
De predikant/kerkelijk werker en de ouderlingen zijn verantwoordelijk voor het pastoraat binnen de gemeente. Leidraad is hierbij het “omzien naar elkaar” wat betreft persoonlijk welzijn en geloofsleven. De predikant/kerkelijk werker is als eerste verantwoordelijk voor het crisispastoraat. Voor het pastoraat worden de ouderlingen bijgestaan door een team van wijkbezoekers om zo het onderlinge pastoraat binnen de gemeente gestalte te kunnen geven.
- **Organisatie:**
Het moderamen (dagelijks bestuur) heeft tot taak het voorbereiden van de kerkenraadsvergaderingen en regelt de uitvoering van de besluiten. Het moderamen wordt gevormd door de voorzitter van de kerkenraad, de scriba, predikant/kerkelijk werker, de voorzitter van het college van kerkrentmeesters, de voorzitter van de diaconie en de voorzitter van de pastorale raad. De kerkenraad geeft leiding aan de gemeente en bestaat uit pastoraat, diaconie en kerkrentmeesters. De kerkenraad wordt geleid door de voorzitter en ondersteund door de scriba en de professionals zoals een predikant en/of kerkelijk werker.
- **Overlegstructuur:**
De kerkenraad vergadert 1x per 6 weken en het moderamen en deelraden vergaderen de 1x per maand.

Spoor 2. Geloofsbeleving

- **Doel:**
Het doel is om ruimte te creëren voor mensen die behoefte hebben aan andere activiteiten/samenkomsten buiten de traditionele samenkomsten om. D.w.z. minder betrokken leden zich weer meer verbonden gaan voelen bij de kerk en het geloof.
- **Samenkomst:**
Geen traditionele kerkdienst, maar op zondagmorgen of een ander moment van de week bijeenkomsten organiseren.
- **Pastoraat/geestelijke zorg:**
Het pastoraat van spoor 2 zal geleid worden door predikant/kerkelijk werker. Hij/zij zal de coördinatie op zich nemen en geeft inspiratie aan de verschillende groepen. Pastoraat voor hen die dat wel willen en bijvoorbeeld kringwerk opzetten.
- **Organisatie:**
De predikant/kerkelijk werker zal hierin ondersteund worden door verschillende functies vanuit de kerkenraad zoals bijvoorbeeld de jeugdouderling.

- Overlegstructuur:
Alle activiteiten zullen worden uitgewerkt in een project- en actieplan. De voortgang zal worden geleid door de predikant/kerkelijk werker en een voorzitter benoemd vanuit het project. Met enige regelmaat zal de voortgang worden besproken in de kerkenraad.

Spoor 3. Betrokkenheid

- Doel:
Het doel is om de betrokkenheid van de Protestantse Gemeente Akkrum bij het dorp Akkrum/Nes zichtbaar en praktisch te vergroten. Hierbij rekening houden dat de activiteiten in lijn zijn met de waarden met het christelijk geloof.
- Samenkomst:
Zal bestaan door aan te sluiten bij passende activiteiten die er zijn in Akkrum en Nes.
- Pastoraat/geestelijke zorg:
Het pastoraat zal worden ingevuld door verschillende personen binnen onze gemeenschap. Dit is afhankelijk van welke activiteiten er worden georganiseerd.
- Organisatie:
Dit zal per activiteit worden ingevuld.
- Overlegstructuur:
Dit zal per activiteit worden ingevuld.

4. De colleges

De belangrijkste colleges zijn het college van kerkrentmeesters, diaconaat, pastoraat en jeugdwerk. In vervolg op dit beleidsplan formuleren zij hun eigen beleidsplan.

5. Evaluatie, bijstellen van het beleidsplan (wanneer, hoe?)

Dit beleidsplan wordt 1x per jaar besproken en indien nodig bijgesteld op een kerkenraadsvergadering.

Bijlage 1. Ledenverloop

Ledenverloop	Belijdendlid	Dooplid	Geboortelid	
2010	-3	-10	-1	-14
2011	-15	-8	-1	-24
2012	-3	-10	-5	-18
2013	-17	-9	-1	-27
2014	-11	-14	-2	-27
2015	-8	-6	-4	-18
2016	-18	-4	-3	-25
2017	-7	-21	-7	-35
2018	-1	-9	-1	-11
2019	0	-18	-6	-24
	-83	-109	-31	-223

Bijlage 2 Financiële situatie

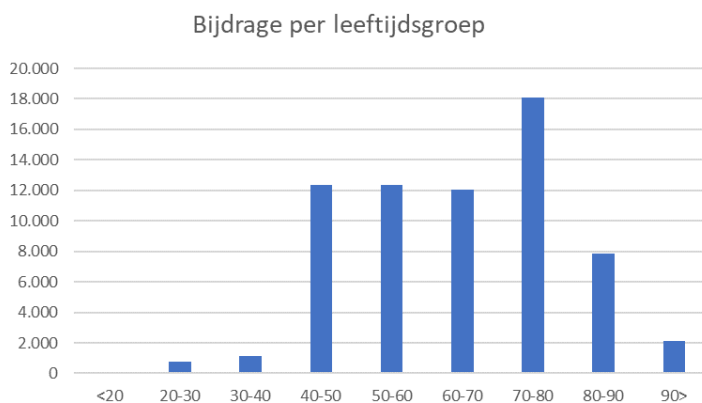
Kijkend naar vergrijzing van de kerkleden en bijbehorende eigen bijdrage van deze populatie, dan is de verwachting dat op de langere termijn de financiële tekorten steeds groter worden.

Onderstaande grafiek toont aan dat de huidige hoogste bijdragen komen uit de leeftijd tussen 70 en 80 jaar. De bijdrage van leden < 40 jaar is vrijwel nihil (jaar 2021)

De aanwas van nieuwe leden is minimaal:

- Er zijn op de langere termijn geen uitbreidingsplannen in Akkrum/Nes waardoor bevolkingsgroei (en mogelijke nieuwe leden) niet is te verwachten
- Er is een dalend leerlingaantal op de Hasperschool en bijbehorende dalende opkomst van jeugd bij specifieke activiteiten

Dit betekent dat, bij een gemiddelde leeftijdsverwachting van circa 82 jaar en rekening houdend met huidige overlevingskansen (CBS), de eigenbijdrage in 2031 zal dalen naar €50.900. In 2041 zal dit zijn gedaald naar €33.600. Onderstaande grafiek toont de bijdrage per leeftijdscategorie in 2021.

Aanname is een inflatie van 0% en geen tussentijdse in- en uitstreding van kerkleden (anders dan overlijden).

Als op langere termijn minder mensen de eigen bijdrage geven aan de kerk, moeten deze minder mensen meer bijdragen om hetzelfde budget te houden. Als deze lijn kan worden

Hieruit kan geconcludeerd dat er op de langere termijn onvoldoende inkomsten zullen voortvloeien uit de eigen bijdrage van kerkleden. Dit betekent dat er op de langere termijn alternatieve bronnen moeten worden aangeboord voor een financieel gezonde kerk. Het is aan te bevelen om dit proces nu al op te starten.